

**Характеристика якості культуротворчого освітнього середовища
Ланківського ліцею**

Ключове питання: у якій мірі учні загальноосвітнього навчального закладу залучені до виховних справ (позакласної та позашкільної роботи) виховний культуротворчий простір.

Показники якості культуротворчого освітнього середовища за результатами анкетування наступні:

- 4 клас – 22,22 %;
- 8 клас – 4,44 %;
- педпрацівники – 3,70%

Щоб проаналізувати культуротворчий виховний простір, здійснено опрацювання наступних запитань:

- чи тобі подобається працювати на уроках з кимось в парі чи у групі ?
  - 80,56 % опитаних учнів 4-х класів із задоволенням працюють у групах та парах і дали відповідь – так, це цікаво!
  - як коли, і так, і ні – дали відповідь 19, 44% учнів 4-х класів.

- на яких уроках найбільше використовується робота в групах/парами ?
Відповіді учнів 8-х та 10-х класів :

8 клас	10 клас
<ul style="list-style-type: none"> - 71,11 % - основи здоров'я; - 53,33 % - технології(трудове навчання); - 33,33 % - географія; - 31,11% - іноземна мова; - 26,67 % - фізика; - 13, 33% - література (українська, зарубіжна); - 8,89% - українська мова; - 6, 67% - математика; - 6, 67% - не працюємо ні групами, ні парами (в основному хлопці);	<ul style="list-style-type: none"> - 68,97 % - історія (України та всесвітня); - 65, 52 % - хімія; - 48,28 % - біологія; - 44,83 % - географія; - 34,48% - фізика; - 31,03 - українська мова; - 6,90% - математика; - 6,90% - основи здоров'я; - 6,90% - технології (трудове навчання);

- як часто вчителі пропонують учням різноманітні форми роботи на уроках ?

РЕГУЛЯРНО :

- для пари – 48,15%;
- для групи учнів -33,33%;
- на узагальнення – 66,67%;
- на аналіз і порівняння -70,37%;
- на оцінювання -70,37%;
- творче (есе, роздум, твір) – 25,93%;
- проект -40,74%.

ІНКОЛИ:

- для пари – 51,85%;
- для групи учнів – 66,67%;
- на узагальнення – 33,33%;
- на аналіз і порівняння – 29,63%;
- на оцінювання -29,63%;
- творче (есе, роздум, твір) -62,96%;
- проект -55,56%;

Вчителі ліцею ініціюють роботу в групах – це гарна підготовка до командної діяльності учнів. Діти з задоволенням працюють групами чи в парах на уроках з різних предметів.

- чим корисною була для тебе минулого року шкільна бібліотека ?.

- **учні 4-х класів** часто брали книги для читання – 44,44% і працювали в читальному залі – 33, 33 % опитаних; лише отримали підручники – 22,23% опитаних четвертокласників.

- **учні 8-х класів** отримували підручники – 71,11% ; брали книги для читання – 22,22% ; відвідували заходи, організовані бібліотекою – 6,67% учнів; не користувались, віддають перевагу іншій бібліотеці – 15, 56 % опитаних; у школі нема бібліотеки – таку відповідь дали 4,44% учнів

- **учні 10-х класів** зазначають, що:

- отримували підручники – 75, 87 %;
не користувалися, віддаю перевагу іншій бібліотеці – 17,24 %;
- займалися пошуком потрібної інформації в шкільній бібліотеці – 6, 89 %.

Чверть опитаних старшокласників наголошують, що отримують послуги і в інших бібліотеках . А більшість молодших учнів є активними читачами та відвідувачами шкільної бібліотеки.

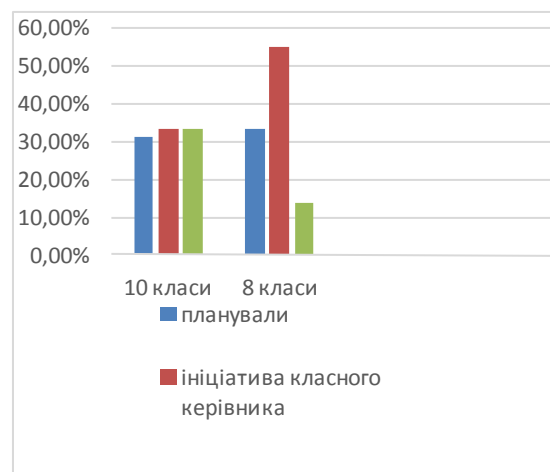
- **батьки**, на запитання «Якими послугами шкільної бібліотеки впродовж навчального року користується ваша дитина» відповідають, що 22,22 % систематично беруть літературу для читання в шкільній бібліотеці; консультуються, щодо потрібної їм інформації в бібліотеці теж 22,22% ;

навчаються 29,63% дітей (в основному, молодшого віку); не користуються послугами бібліотеки 25,3% .

- **вчителі** вважають, що шкільна бібліотека сприяє формуванню інформаційної компетентності – 70,37% ; здійснює інформаційний супровід освітнього процесу - 85,19% . Співпраця з бібліотекою теж активно формує в учнів культуротворчий виховний простір, розширює кругозір, поглиблює знання.

➤ чи обговорювали ви у класі на початку навчального року чи семестру коли та які виховні заходи/проекти будете здійснювати ?

- шкільне життя спільно з класом та класним керівником планувало 33,33 % опитаних (більшість дівчат 8-класниць та успішних у навчанні дітей); серед учнів 10-х класів – 31,20%.
- ще 33,33 % опитаних восьмикласників обговорювали лише ці, що були запропоновані класом; серед учнів 10-х класів – 55%;
- решту учнів 8-х класів (33,34 %) вважають, що виховні заходи в навчальному закладі їм мало цікавлять; серед учнів 10-х класів – 13,80%.

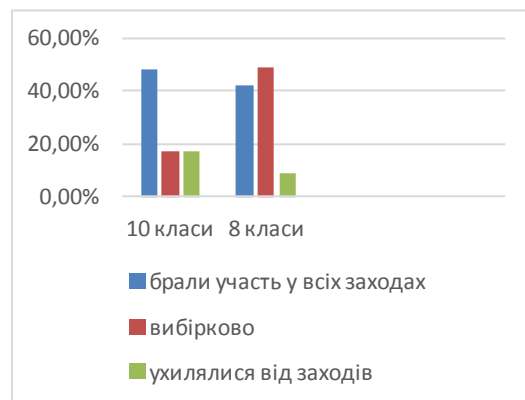

➤ чи організовували вчителі минулого навчального року позаурочні заходи, подорожі, змагання, екскурсії, що були цікаві учням ?

- дбали усі й загалом успішно – відповіді 77,78 % батьків; 96,30% педагогів; 44, 83 % учнів 8-х класів та 40% 10-класників;
- більшість дбали , хоч і не завжди уміло – відповіді 7,41 % опитаних батьків; 31,11% учнів 8-х класів та 10,34% 10-класників;
- окремі дбали і загалом успішно – дали відповідь 14,81 % опитаних батьків; 8,89% учнів 8-х класів та 34,48% 10-ти класників.
- після уроків таких заходів не проводили – відповіді 11,11% восьмикласників та 10,35% десятикласників.

➤ чи брали ви участь упродовж минулого року в експедиціях, екскурсіях, подорожах за ініціативи або підтримки вчителів та батьків ?

- 42,22 % опитаних учнів 8-х класів та 48,28% учнів 10-х класів розповіли, що брали участь в усіх запропонованих заходах, якщо мали таку можливість;
- 48,89 % учнів 8-х класів та 34,49% учнів 10-х класів були більш вибагливими і долучалися тільки до тих заходів, які їх більше цікавили;
- 8,89% учнів 8-х класів та 17, 23% учнів 10-х класів додають, що вони ухиляються від заходів, які нав'язують їм учителі.

➤ чи подобається тобі проводити зі своїм класом позаурочний час ?

- для 55,56% опитаних учнів 8-х класів цікавими були екскурсії зі своїми однокласниками в музеї та виставки; із задоволенням відвідали театр 26, 67% опитаних учнів; ні, мені переважно нудно або намагаюсь ухилятися від участі в таких заходах – 17,77%.

➤ чи подобались вам заходи, організовані в навчальному закладі ?

- найчастіше подобаються – відповіло 62, 22% опитаних 8-класників;
- тільки якщо ми готували програму – 6,67% опитаних 8-класників;
- інколи ні, бо траплялись недбало організовані -11,11%;
- важко відповісти, намагаюсь не відвідувати таких заходів – 15,56%;
- не сподобалося – 4,44% опитаних восьмикласників;

➤ чи траплялось, щоб у 8 класі завдяки уроку чи позаурочному заходу тебе зацікавив хтось з історичних чи сучасних діячів ?

- 13,22 % опитаних відповідають, що так і неодноразово;
- 45,92% дало відповідь, що хоча й не часто, але бувало;
- 40, 86 % - ні, не бувало.

А от 62,10% 10-класників вважають, використовуючи власний досвід, що навчальний заклад спроможний пробудити в учнів інтерес до історії рідного краю, України, будівничих української держави і культури;

37,90% ще не впевнені у цьому.

Чи учні 4-х класів добровільно брали участь в тематичних конкурсах, турнірах чи змаганнях

- у кількох, одному чи двох брали участь – 25 % опитаних;
- звісно, брали участь - 54,44 опитаних;
- не брали участі, бо вчителі не розповідали про такі заходи 20,56 % опитаних учнів 4-х класів.

➤ чи дбали достатньо вчителі, щоб організовані заходи були цікавими і потрібними учням ?

- так, спортивні змагання – 20% учнів 8-х класів та 31% учнів 10-х класів;
- конкурси, турніри, предметні олімпіади – 20% учнів 8-х класів та 27,59% учнів 10-х класів;
- брали участь в заходах з власної ініціативи – 24,44% учнів 8-х класів та 20, 69% учнів 10-х класів;

- не брали участі в жодних позашкільних заходах – 35,56% учнів 8-х класів та 20,72 % учнів 10-х класів.

➤ чи участь в позаурочних заходах, що відбувались в закладі освіти, діти брали добровільно чи під примусом ?

- завжди охоче - відповіло 66,67% опитаних вчителів та 59,26% батьків;

- найчастіше без примусу – 33,33% вчителів та 40,74% батьків.

➤ чи могли учні проводити під власну відповідальність – повну або часткову, поурочні заходи ?

- 74,1% опитаних **педагогів** відповіло, що так, а 25,9% додало, що радше так; учні спільно з наставниками, батьками, органами учнівського самоврядування можуть брати участь в організації заходів. Можна доручити частину справи учням, яким довіряють.

➤ чи організував навчальний заклад цього або минулого року заходи спільно з іншими освітніми установами і громадськими організаціями ?

- так, періодично – дали відповідь 74,07% педагогів;

- радше так, несистемно – додають 25,93%;

✓ **Учні 4-х класів** відповіли наступне:

- так, школи іноді влаштовують спільні події -66,67%;

- спілкуюся за власним бажанням, школа тут ні до чого – 16,67%;

- поки ні, для нашого класу таких заходів не було – 16.67%;

➤ чи підтримуєте (8 – класники) стосунки з школярами інших шкіл ?

- провели де-кілька спільних заходів – 16.67%;

- наші діти їздили до них, а вони –до нас -27,78%;

- цим займаються гуртківці, час від часу вони інформували про свою роботу – 16.67%;

- не пов'язані з іншими закладами освіти -38,88%;

- чи організовували вчителі на уроках цього семестру навчальні дискусії з проблемних питань ?

10-класники дали відповіді:

- усі вчителі організовували і часто - 51,72%;
- усі вчителі організовували, але не часто – 37,94%;
- не знаю, як розпізнати проблемне питання -10,34%;

8-класники додають наступне:

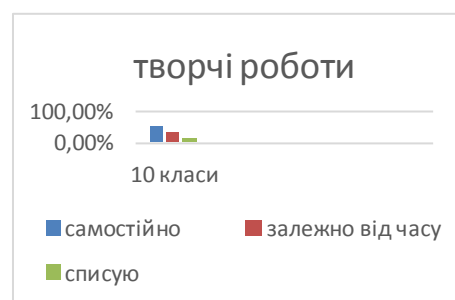
- інколи організовували – 48,89 %;
- організовували і доволі часто – 31,11%;
- ні, ніхто не організовував – 13,33%;
- не знаю, що таке проблемне питання - 6,67%.

- чи достатньо вам знань (10-класники), отриманих у школі, для вступу у вищий начальний заклад, який ви обираєте ?

- так, достатньо або радше так – 51,73%;
- радше ні, недостатньо – 31,04%;
- важко відповісти – 17,23%;

- як ти виконуєш домашні творчі роботи (вір-роздум, есе та інші)?

- тільки самостійно, висловлюю власні думки – відповіло 51,72 % опитаних учнів 10-х класів;
- це залежить від того, скільки маю часу та з якого предмету робота – 34,48 %;
- списую твори, знайдені в інтернеті – 13,8%.

➤ що у школі, окрім уроків, вас цікавить?

Учні 10 класу відповіли:

- участь в художній самодіяльності – 20,69%;
- гурток інформатики – 3,45%;
- заняття у спортивних секціях – 37,93%;
- нічого з переліченого в школі нема - 6,90%;
- мене не цікавить жоден з гуртків чи секцій – 31,03%;

Учні 8 класу відповіли:

- мені сподобалося в поході, туристичній подорожі - 65,52%;
- цікавими були екскурсії, музеї, виставки -34,48%;
- із задоволенням відвідали театр – 34,48%;
- ні, мені переважно нудно – 6,90%;
- я ухиляюсь від участі у таких заходах – 10,34%;

➤ якою мірою навчальний заклад задовольняє пізнавальні або
розвиткові інтереси учнів ?

- шкільні гуртки – їх відвідують 33 % опитаних ;
- відвідую музичну школу – 15, 33% опитаних;
- 51, 67 % опитаних відвідують позашкільні гуртки, секції, студії.

Це свідчить про різноманітні захоплення учнів, корисне і творче проведення вільного часу, розвиток творчих здібностей учнів.

➤ на розвиток яких особистих рис в учнів впливає заклад освіти ?

(а також висловили свої думки вчителі та батьки)

8 клас	10 клас	Вчителі	Батьки
<ul style="list-style-type: none"> - відповідальність – 57,78 %; - широта поглядів – 33,33 %; - почуття власної гідності – 31,11 %; - сміливість (у відстоюванні власної думки) – 31,11 %; - впевненість у собі – 26, 67 %; - підприємливість – 26,67%; - раціоналізм – 24,44%; 	<ul style="list-style-type: none"> - відповідальність - 62,07 %; - сміливість(у відстоюванні своєї думки) – 41,38 %; - впевненість у собі – 27,59 %; - почуття власної гідності – 27,59%; - підприємливість – 27,59 %; - широта поглядів -27,59%; - корисливість 17,24%; 	<ul style="list-style-type: none"> - відповідальність – 96,30 %; - впевненість у собі – 85,19 %; - сміливість (у відстоюванні власної думки) – 70,37 %; - чесність – 62,96 %; - почуття власної гідності – 55,56 %; - підприємливість -48,15%; - раціоналізм – 25,93 % 	<ul style="list-style-type: none"> Відповідальність- 74,07%; -Чесність - 55,56%; - Впевненість у собі – 40,74 %; - сміливість - 40,74%; - почуття власної гідності – 37,04%; - широта поглядів – 33,33%; - раціоналізм – 22,22%;

Теза: проаналізувавши результати дослідження, можна зробити висновок, що культуротворче освітнє середовище Лапаївського ліцею ім. Героя України Георгія Кірпи не повністю сформоване. Зазначимо, що загалом освітнє середовище сприяє розвитку кращих значимих рис усіх учнів, а саме: відповідальності, впевненості в собі, чесності, сміливості у відстоюванні своєї думки, формує погляди тощо.

До освітнього процесу залучені не тільки вчителі та здобувачі освіти, а й батьки. Кожна дитина має можливість розвивати свій творчий потенціал.

Крім шкільних заходів учні активно залучені до позашкільних та позаурочних – екскурсій, змагань, турнірів, походів, відвідувань закладів культури. Будь-який учень може відвідувати гуртки відповідно до своїх потреб та вподобань.

Проблеми:

- частина учнів 8-х класів відвідують школу, проте попередньо враховуючи той фактор, що пропуски занять мають особистісний характер, деяким учням не завжди вдається бути частиною класного колективу, активно приймати участь у шкільному житті.
- не всі учні навчального закладу приймають участь в позаурочний час у цих заходах, що пропонує класний керівник (діти можуть мати свій розклад зайнятості).
- не всім учням властиво підходити свідомо до вивчення предметів історії, історії України, культуротворчого циклу і бути всебічно інформованими, розвиватися відповідно до віку та вимог навчальних програм.

Пропозиції:

- класним керівникам 8-х класів відповідно до результатів моніторингу провести бесіди з учнями, в яких ознайомити з пропозиціями щодо планування виховних заходів і творчих проєктів із зазначенням приблизного часу проведення (оскільки за показниками результатів частина учнів 8-х класів відмічають, що виховні заходи мало їх цікавлять). Поспілкувались з категорією даних учнів: потрібно звернути увагу на користь участі в заході, стимулювати мотивацію, надати роз'яснення, обговорити проблеми;
- з метою формування єдності класних колективів запланувати на наступний навчальний рік позаурочні виховні заходи за участю батьків та вчителів. Класним керівникам на батьківських зборах обговорити спільно з батьками корисність та проведення спільних заходів;
- класним керівникам 5 – 11-х класів запровадити інформаційні хвилинки та інформувати учнів про заплановані заходи на поточний місяць. Продублювати інформацію у внутрішніх вайбер-групах;
- класним керівникам та вчителям-предметникам перед організацією виховних заходів спланувати проведення тематичних бесід, як передісторії до творчого проєкту, щоб сформувати в більшості учнів ширше розуміння сутності запланованого заходу;
- педагогам сприяти в організації, розробці та підготовці заходів, уроків патріотичного та культури творчого спрямування з використанням інноваційних методів навчання;
- вчителям-предметникам протидіяти списуванню та порушенню норм академічної доброчесності. Мотивувати учнів до навчання.